DE PUELLA GERMANICA, QUAE FERE BIENNIUM VIXERAT SINE CIBO, POTUQUE...

Simone Porzio

Digitized by Google

AD PAVLVM III. PONTIFICEM MAXIMVM.

IAM ANNVS, *ni fallor, agitur quartus, Pontifex Sanctiſſime, ex quo ager Puteolanus, ſubito igne correptus, totus penè conflagrauit; amicorumq́ crebræ exhortationes, cauſas eius conflagrationis naturaleis ſcrutandi anſam præbuerint. Quibus vt tum facilè obtemperaui, quòd res in procinctu Philoſophis eſſe videretur, quæq́ nihil à rerum natura abhorrens portenderet: ita cùm nuper è Germania nunciaretur, Puellam neſcio quam, totum iam biennium nihil guſtare, eorundem amicorū quotidiana quaſi conuicia, huius* ἀσιτίας τε καὶ ἀποσίας *cauſam quoque efflagitarent: ijs ſedulò primùm ſum reluctatus, partim quòd vtputa minus veriſimile, ad Luciani Veras narrationes reijciendum putarem: partim quòd, dum fama increbuiſſet, egóq́ anxiè diſquiſiuiſſem, Dei ne an Naturæ beneficio id eſſet aſſcribendum, ſtatim occurreret communis illa, vulgóq́ iam paſſim perſuaſa opinio, quæ omnia, quorum incertæ, minimeq́ vulgares ſunt cauſæ, Deo Opt. Max. tribuit, ac præterea aſſeuerat nihil eſſe inquirendum. Idq́ eò certius*

animum induxeram meum, quòd ſacra tam noui, quàm veteris teſtamenti monumenta, nihil eiuſmodi proponerent, neque traderent. Siquidem, vt Moſen, & Heliam, ipſumque Seruatorem noſtrum, qui quadraginta ieiunarunt dies, ſubticeamus: quibuſnam quæſo orthodoxorum literis proditur, vllum vnquam aliquot menſeis, ne dicam annos, inedia vitam tranſegiſſe? Quinetiam mihi perſuadebam, magnum miraculum ab optimo omnium Principe editum: nimirum quò perditis gulonibus, quibuſque Deus venter eſt, ſignificaretur, Chriſti aſſeclam, alio quàm obſonijs, cibiſue opiparis viuere: quippe verbo Dei viuit fidelis: & iuſtus non ex ſolo pane viuit: atque per fidem, panem viuum, hoc eſt, vitæ datorem poſſidemus. Verum cùm ij inſtarent, quibus honeſtè negare non poteram, præſertim æqua poſtulantibus: vt ſi quid in imis Naturæ viſceribus abſtruſum lateret, id digito porrecto quaſi indicarem, ac proderem: ad tuum numen, Pontifex Sanctiſſime, mihi profugiendum exiſtimaui, vt ſi quippiam in hac noſtra qualicunque diſputatione, minus verum, minuſue religioſum proferretur, à te non augurum, ſed Chriſtianorum collegij Pontifice, ad veritatis bilancem appenderetur, ac examinaretur: vtque id ita demum alijs probaretur, vbi ſingularis tua eruditio, religioq; comprobaſſet.

An nutriatur aëre Caput. I.

SVNT qui credant, Puellam hanc aëre nutriri: his ferè rationibus, vt audio, inducti. Primùm, quòd aër vim maximam in alterandis conſeruandíſque corporibus habeat: idque omniũ non Medicorum modò, verum etiam Philoſophorũ, maximè Peripateticorum, conſenſu: nãque aërem tamdiu attrahimus, quamdiu datum eſt viuere. Ad hæc, tantam eſſe nobis cum aëre neceſsitudinem dicunt: vt cibo, potuque aliquandiu carere, ſed nullo temporis interuallo citra aerem viuere queamus: vſqueadeò vt ob id Philoſophi quidam non vulgares, animã aërem eſſe crediderint, nimirum quòd eo viueremus. Denique aërem, potiſsimum craſsiorem, & ſi non omni, aliqua tamen ex parte, noſtra corpora refocillare, experientia compertum aſſeuerant: connectũtque rationem, neminem ſanæ mẽtis negare poſſe, quin puella hæc nutriatur: quãdo quidem omne quod viuit, neceſſe eſt vt nutriatur, at nec cibo, nec potu: ergo, aëre: aut aliud in medium afferendum inquiunt, quod ad noſtras ſubſtantias propius accedat, quàm aër, qui intima noſtra corpora ſubit: potiſsimum cùm nemo dubitet, quin ſpiritus attracto aëre gignatur.

Obiectiones Caput. II.

VERVM quàm hæc ſint friuola, & anilibus quibuſdam deliramentis ſimillima, paulopoſt docebimus, vbi paucula quædam fuerimus præfati. Ariſtoteles maximus Naturæ interpres, ſolis viuentibus nutricationẽ conceſsit, in quibus ſit facultas quædam nutrimentum attrahendi, concoquendi, ac ſecernendi purum à fæculẽto, ſimul & commutandi in viuentis ſubſtantiam. Inſu-

per ſolis animatis,his functionibus,inſtrumẽta idonea, Natura eſt largitã:nempe animalibus ſenſu prędiṭis,os: vt per id ſumant alimentum:Plantis verò, radices, oris functionem obeuntes:ſed his, quòd attrahant concoctum alimentum,alia organa,quæ in animalibus conſpiciuntur,non addidit. Verum omnia hæc opera, ab ipſa anima, vi calidi animalis perficiuntur: quæ illud in omneis parteis,ſuperioresvidelicet & inferiores,anteriores,& poſteriores,dextras & ſiniſtras diſtribuit: quippe quòd ad omneis has differẽtias anima motu cietur. At elementa,metalla,lapides, & in ſumma cuncta inanimata,vno motu,vtpote ſuperno,aut inferno, feruntur. Vnde elicere queamus,formam illorum, ad omneis partium differentias, motu ferri nequaquam poſſe, atque ob id non eſſe nutritionis principium: cùm ab hoc opere,quod vitale dicitur,vita ipſa, viuentium forma, vita nuncupetur. Ad hæc,idem Ariſtoteles negauit,non modò vllum inanimatum, ſed ne prima quidem illa corpora,à Philoſophis nominata elemẽta, cùm ſint ſimplicia, nutriri:ratio eſt,quòd nutrimentum ſit mixtum.Deinde,ex iis ſumus,ex quibus nutrimur:ſed ex mixtis pluribuſque elementis ſumimus alimẽta:ergo ſumus mixtũ quippiam. Confirmat porrò animalia ex quatuor elementis concreta,ea ratione,quòd nutriantur mixtis,igitur ſimplicia non nutrientur. Quod ſi quis mihi obiecerit,ignem nutriri,vt Ariſtoteles lib.ii.de Generat.ſentit:poëticum id dicam. ἅμα γάρ τοι πάντα, φησὶν ὁ ποιητὴς, τὸ πῦρ ἐσθίει.nam cùm omnia voret, cúmque ſit aliorum elementorum forma, ac omne combuſtibile conuertat in ſuam naturã,ob id dicitur nutriri. At vera nutritio, eſt viuentis: quando commutat alimentum in viuentis naturam. Quod quidem fit ad cõſeruationem eiuſdem formæ,quæ heterogenea à noſtris nuncupatur. Verùm ignis illa nutritio, generatio eſt alterius formæ ſimilaris,in materiam eam,quæ propius accedit.At hic,& ſi ſi

guram,ſimilitudinemque nutricationis aſſumit, attamen,vt belle declarat Simplicius lib.ii. de Anima, cùm alia clementa creſcant & conſeruentur additione elementi eiuſdem formæ(vtpote terra adiectione terræ,& aqua augeatur aquæ affuſione) ſolus ignis acceſsione rerum diſsimilium(exempli gratia,ligni,vel lapidũ) quas ſua,propriaque virtute conuertit in ſuam naturam,creſcit:nec conſeruat ea,quæ prius erant,ſed in illa materia priori cohærente,alium generat ignem. Itaque cùm cõpertum ſit,ſimplicia corpora non nutriri, conſentaneũ videtur, nec ea quidem poſſe alimentum ſuppeditare: nam quę non nutriuntur,nec nutriunt. Eſt quoque cõmunis ratio, quòd ex iis nutrimur, ex quibus ſumus: quæ conuertitur, quòd ex quibus ſumus, ex iis nutrimur. Vtitur hac Ariſt.lib.ii.de Generat.quòd ex quibus nutrimur,ex iis ſumus. Et in lib.de Senſu, & Senſili, ex quibus ſumus,ex iis nutrimur. Quæ ſanè mihi nihil videntur aliud ſignificare,quàm ſimplicem cõuerſionem. Sequitur ergo, in vniuerſum omne nutrimentum eſſe mixtum, & omne nutritiuum mixtum, nec eſſe nutrimentum ſimplex,igitur. Porrò,quod nullum animal aëre nutriatur,his probatur argumentis: quoniam omne nutriens,generet excrementum,aër verò minimè. Præterea, quod ſi is nutriret, aleret aut totum animal, aut animalis partem:non alit partem, nam cùm reliquæ nõ nutrirentur,non eſſet naturalis nutritio, ſed eſſent difformes,vna animata,& inanimata alia: quoniam quod non nutritur,nec poteſt augeri,nec generari: eſtque id prorſus inanimatum. Proinde hoc prętermittimus, vt ridiculum:Sinautem totum animal aëre nutriretur,conſequens eſſet,vt id quod eſt in animali,igneum,aut terreum,aut aqueum,ab aëre aleretur. Atqui paulò antè diximus,hęc non conſeruari, niſi adiectione alterius eiuſdem rationis,vt puta aqua aquæ,& terra terræ. Quare aër non conſeruat terram,nec aquam. Quinetiam ſi aër

nutriret,inſtrumenta nutricationi inſeruientia nulli nõ bis eſſent vſui:quorſum enim ventriculus,cùm omneis noſtri corporis parteis aër permeet?quorſum hepar, ſi non poteſt in ſanguinem,aut in ſpiritum,(nanque ſpiritus eiuſdem naturæ eſt cum ſanguine, & ſi rara ſubtilíque ſua natura ab eo non nihil differat)conuerti? quórſum denique venter inferior, ſi excrementa non ſecernuntur ab aëre?

Iuniorum Sententia. *Cap. III.*

CAeterum huc occurrunt nonnulli inter Latinos argutiores,& volunt hoc de aëre puro intelligi: putãt que hunc infimæ,& cõtiguæ regionis aërem,quem nos inſpirando attrahimus, quique impurus eſt, & vaporibus commixtus,noſtra corpora nutrire. Atque addunt alii,non totum animal ali, ſed ſpiritus tantùm,idque ex Galeno colligi:cùm perfacilè in ſpiritus naturam tranſmeet. Verùm hoc quoque,mea ſententia,eſt perridiculum,ob eam, quam ſuprà diximus, rationem. Namque cùm ſpiritus ſit mixtus, quomodo aër terram cõſeruat, aut nutrit in ſpiritu?quando,præter ignem, alia elementa,velut iam ſæpe diximus,conſeruentur,additione alterius ſimilis & eiuſdem formæ,niſi quis affirmet, omnia elementa ſpiritus,conuerti in aërem. Quòd ſi ita eſſet, animal relinqueretur ſimplex. Ad hæc,ſi datus aër.a.nutriret ſpiritum, dabitur aër.b.illo craſsior,& corpulentiorem partem nutrire neceſſe eſt: Dabitur denique.d. aër hoc craſsior,carnem nutriens: Atque hoc modo, ſi aër aleret ſpiritus, totum quoque animal nutriret. Eſt enim æqua proportio.a.aëris, ad ſpiritus, quæ eſt.b.ad corpulentam partem,aut.d.ad carnem. Quocirca quærendum etiam imprimis eſſet,num aër caliginoſus maximè nutriret:& an pauciori cibo nobis, tempore nubilo,opus eſſet,cùm aëre nutriremur: Quod,puto,nemo ſanæ

ſanæ mentis admittet. Atqui,quòd nec aër quidem mixtus vlla ratione alimēti vicem viuentibus ſuppeditet: manifeſta eſt Ariſtotelis ſententia libro de Senſu,& ſenſato: vbi redarguit Pythagoricos (aſſerentes odorem nutrire)argumento à maiori. Aqua ſimplex non nutrit plantas,niſi admiſceatur fimus,vt ipſe inquit lib. de Generat.cùm ſit corpulentior:quantò minus aër,qui multò eſt exilior,quoniam non poteſt generare conſtitutā materiam,& corpulentam. Et loquitur Philoſophus,de aëre commixto vaporibus odorabilibus, qui impurus eſt,eumque negat nutrire:Quare nullus aër nutricationi à Natura accommodatur. Huc accedit & alia ratio, omne nutrimentum generare excrementa, quæ Natura propriis membris excipiat. Sed ab aëre nihil excernitur:quandoquidem excretio fit,ex varietate difformitateque cibi. Inſuper,quòd miſcetur aëri,eſt vapor, vel exhalatio:quorum neutrum ſuapte natura nutrit: Vapor enim eſt aqua depurata, quam Ariſtoteles negat nutrire:exhalatio verò,maioris eſt ſiccitatis, ac terræ potius ſubit naturam, ineptiſsima & ipſa ad nutricationem. Nullo igitur modo duo elementa tantùm, vtpote aqua, & aër, nutriunt:nec poſſunt corpus aliquod cōſtituere. Rurſus ea,quæ nutriuntur ſunt viuentia:ſpiritus autem non viuit: Illa enim viuere dixit Ariſtoteles, quæ ſunt organica,aut partes animatæ: Sed ſpiritus, nec eſt animatus:nec corpus organicum,vt inquit Ioannes Philoponus lib.ii.de Anima. Amplius, ſi nutriretur per ſe, haberet nutritionis organa,quæ ſunt ventriculus, cæteraque eius generis,huic motui deſeruientia. Quinetiam aliud ſequeretur non leue incommodum, quod nutrimenti eſſet nutritio:quandoquidem ſpiritus nutrit, & non nutritur:eſſet enim, in immenſum petere: Quare huiuſmodi opinio non eſt à Philoſopho audienda. Eſt igitur quod alit,mixtum:vtpote quod anima,per calidū ipſius animati,conuertit in ſubſtantiam viuentis.Porrò neceſſe eſt aërem, reliquaque elementa prius miſceri,

quàm nutriant:verùm ab anima nō fit mixtio, ſed à primis qualitatibus,& cœlo. Itaque cùm anima nequit miſcere,non poteſt quoque animatum,ante quàm elementa miſceantur,nutrire:quippe cùm ante mixtionem,elementa non ſint ſimilia animalia.

Rationes Latinorum. *Cap.* IIII.

CAeterum cùm nonnulli celebres, & in re Medica præcipuè viri,aërem nutrire contenderint:non erit ab re,quæ in hanc ſententiam dicant, in medium afferre,quo noſtra de Nutriméto opinio magis eluceſcat.Galenus ex Hippocratis ſententia, lib.de Vtilit. pulſuum, voluit inſpirationem duo quædam munera obire: vnū, vt calor refrigerio quodā conſeruetur:alterum,vt ſpiritus nutriatur.Item lib.de Alimētis, vtilitatem præſtare anhelitum,quod cibet animalis ſpiritum: & in Methodo medendi,ſpiritum irrigari,& nutriri,per inſpirationem.Item eodem volumine lib.iii.animi defectum, qui ex ſyncope,ortum habet,oportere curari iis, quæ ſpiritum nutriūt,ex odoribus bonis: niſi in ea ſyncope quæ fit à matricis pręfocatione.Accedit & illud,quod de medicinis cordi conferentibus ait,Dulcia & aromatica efficacius prodeſſe:ea ratione,quòd natura auidius ea amplectatur,ſpirituſque illis celerius nutriatur.Sūt & aliæ quæpiam rationes,videlicet, ꝙ mixtum à mixto alatur, & maxime ſimile:aër verò mixtus,id eſt impurus,eſt ſimilis ſpiritui, cùm ſit corpus mixtū, ac ſubtile.Ad hæc hiſtoriæ narrant,Democritum Abderitam tres dies vixiſſe,odore mellis,vel vt alii volunt,panis recētis:piſces quoque aqua lympidiſsima à quibuſdam ali dicuntur. Quin & Olympiodorus,vt refert Ariſtoteles, ſcribit ſe hominem vidiſſe,qui aëre ſolo,& Sole nutriretur: quibus in Phædone Plato ſimilia quædam adiicit: vt interim omittam, quibus elementis Salamandram & Chamæleontem nutriri nonnulli credant.

Obiectiones. *Cap. V.*

AT verò quoniam Philoſophi præcipuũ munus eſt, reddere rerũ cauſas, earumque rationes certioreis depromere (nam vbi viget ratio, authoritas ceſſat: argumento nobis ſunt omneis, qui Ariſtotelem præceſſerũt, quorum non eſt ſecutus authoritatem, ſed rationem, qua illos refutauit) Nemini mirũ videri debebit, ſi quædam in Galeno non ſatis probemus, cùm ſibi interdum non videatur conſentire. Galenus lib. de Alimentis, & de complexionibus, ait, vinum eſſe inter ea quę corpora noſtra nutriant, facillimæ concoctionis: opus tamen eſſe, vt per ventriculum ad hepar, & alia trãſeat membra, huic functioni præfecta. Quare omne nutrimentum recreans id quod à calido naturali eſt abſumptum, ea tranſire organa, neceſſe videtur. Atqui aër alterat quidem humectando, exiccando, calfaciendo, aut refrigerando, attamen non nutrit. Nam, ſi prima vtilitas eſt refrigerare, & temperare ſpiritus cordis, nequaquam nutriet: cũ nutritio fiat à calido, nec poſsit duo ſimul cõtraria præſtare: refrigerare ſcilicet, & calfacere: & quamuis multi ſint cibi qui alant, & refrigerent: hoc tamen de ſpiritu minimè affirmari poteſt cũ ſolo calido nutriatur. Quare Auerroës, non magnifaciens authoritatẽ Galeni, negat duas vtilitates, quas ſuprà enumerauimus, inſpirationem præſtare: Vnum inquit, eſt verum, ſed alterum falſum, atque addit rationem, quòd ſi ſimplex nutriret, daretur animal ſimplex, & vno elemento compactum: quod ipſum in li. de Anima non ſemel reiicit Ariſtoteles: ac propter hanc cauſam, ipſe quoque Galenus negat aquam nutrire. Nec datur locus de aëre ſimplici vel impuro: quoniam de eo eſt in præſentia diſputatio, qui nos ambit, quemq; inſpirando attrahimus: qui & ſi mixtus ſit, multiſque alteratus corporibus: eum tamen nutrire non vult Ariſtoteles, velut antea quoq; admonuimus. quinetiam Galenus lib. primo de Elementis, nutri

mentum eſſe mixtum,vt indubitatum tradit:atque nec opus eſt,nec medicis conducit,aërem nutrire. Porrò aromata,odoreque fragrantia, & ſi paſsim perſuaſum ſit, non nutriunt,ſed reficiunt,& vt ipſi loquuntur, confortant,ideſt ſpiritus vniunt,cerebroque conferunt & exiccant. Quòd ſi quis acrius mihi inſtet,dicatque apud Galenum aërem nutrire,& generare animaleis ſpiritus ,id equidem falſum ſemper exiſtimaui. Niſi dicamus,ob id nutrire,ꝙ ſua humiditate ſpiritus recreet,& humectet: quæ humectatio apud Medicos nutritio interdum nuncupatur:Dicunt enim Aloën,cæteraque eiuſmodi nutriri,cùm humidis infunduntur. quòd ſi aliter intelligas Galenum,ipſe ſibi,mea quidem ſententia, non cõſtabit. Itaque his primæ quæſtionis parti ſatisfactum eſto. An verò alio quopiam animal ali poſsit, ambiguũ ſanè eſt: attamen experiundum ,quid ex Ariſtotelis verbis elici queat.Is animalia cibi eſſe appetentiora docet, tum ex corporis complexione,tum partium diſpoſitione.Ait enim lib.iii.de Partibus animalium,ea eſſe voraciora,magiſque cibum appetere,quæ rectum inteſtinũ habent,q̃ quę anfractuoſum,inſuper,pituita abundãtia, minus cibum decoquere. Atque hanc ob rationem Raſis Medicus non obſcurus,pręcipit,animalia bilioſa bis die reſocillanda eſſe,cum habeant calidum potens,citiſsimeque virtus illa concoctrix conficiat. Pituitoſa verò,ſemel in die,tum ratione calidi remiſsi,tum ratione phlegmatis, quod vices ſupplet ſanguinis. At ea,quæ ſanguinis plus habent,ter duobus diebus cibanda: ſunt enim minoris concoctionis(quippe ſanguis,cum ſit mixtus,obnititur concoctioni)quàm bilioſa: & maioris, quàm pituitoſa. Ergo qui phlegmate abundant,facillimè ferunt ieiuniũ exemplo ſunt ſenes. Quinetiã hyeme facilè inediã toleraremus, niſi calor ad interiora reuocatus, calefaceret, magiſque conficeret.

Dubitationes. Cap. VI.

VErum hic ſuboriri video nonnihil dubii, quidnam de Vrſo ſit dicēdum, quem Ariſtoteles lib.vi.de Hiſtor. animal. cap.xxx. & lib. viii. cap.xvii.ſcribit latere, vt minimum dies.xl. potiſſimum menſe tertio: at frigoris ne cauſa lateat, an ob aliam quampiam? ambigi. Ad hæc, eo tempore nihil omnino cibi ſumere, attâmen adeò pingueſcere, vt non citra difficultatem ſe poſſit loco mouere. Demum bis ſeptem primis diebus ita ſopiri, vt ne tantillum quidem ſe moueat. Huiuſce rei, meo iudicio, alia conuenientior ratio aſſignari nequit ea, quā Auicēna lib.iii.cap.de Deſtructione appetitus, & debilitate ponit. Abſtinet, inquit, Vrſus, & Echinus, plurimaq; animalia à cibo, hyeme, tempore extenſo: quoniam Natura operatur in rectificando illud, quod eſt ex crudis humoribus in corpore, digerendo ipſum, & ad miniſtrando loco eius, quod reſoluitur. Ex quo quis colligat, à natura illis potiſsimum inſitum eſſe, latere: Sunt enim animalia voraciſsima, & crudis necdum digeſtis cibis, alios accumulant: contrahuntq́ue cruditatem maximam: Quare eo tempore colligunt ac contrahunt ſe, vt calor ſit vehementior, & melius concoquat. Quam etiam ob rationem perpetuos dies quatuordecim dormire feruntur, groſsioribus vaporibus caput aſcedentibus: nam interim dum dormimus, fieri meliorem concoctionem Ariſtot.lib.de Somno docet. Huic Auicennę ſententiæ aſtipulari videtur Ariſtot.cum ait, pinguedinem, ſignum eſſe bonæ concoctionis: & ſi quædam ſint animalia, vt homo, quæq́ue ſanguinea vocantur (in quibus pauca eſt pituita, & calor acutior) quæ ſomno & inedia macreſcunt. In ſumma ergo, ex verbis Auicennæ colligitur, id nutrire, quod concoquitur, idq́ue ſuccedere in locum deperditi, ac Vrſis ſufficere, quod ſint pauciſsimi ſanguinis: Quòd verò vnguem ſugat, non alia puto cauſa eſt, niſi vt traducat phlegma ad os, et digerat: Sed nihil certi habetur. Præter hæc elici poteſt, animalia pituitoſa pauco indigere nutrimēto, ratione frigiditatis:

& appetere quidem plurimum, minus tamen conficere: Bilioſa verò contrà plus cõcoquere, & minus appetere. Quinetiam corpora ægra minus deſiderant, minuſq́ue ſumunt, quàm ſana: quod natura occupetur, in concoquendo vitioſum humorem, quò facilius concoctum expellat: vſque adeò vt quoſdam morbo laboranteis, diu ſuperuixiſſe ſit compertum, & nihil penitus ſumpſiſſe.

Cauſæ inediæ puellæ. *Cap. VII.*

DEnique cùm mulieres frigidiores ſint, groſsioribuſque humoribus abundare cõſtet, hæc omnia nobis concludere poſſe videntur, Puellam hanc Germanicam, naturà refertam eſſe plurima pituita, non modò ratione ſexus, ſed etiam proprii temperamenti: atq; ex hac crudorum humorum copia frigiditateq́ue incidiſſe in ſpaſmum vniuerſalem; ita vt ventriculus ſtupefactus, & vt ita dicam, ſpaſmatus, & nihil ſentiens, careat appetitu, deſiderioq́ue cibi. Eſt enim appetitus, ſenſatio triſtis, in ore ventriculi. Quare cum ſtupeat, non appetit: & cúm phlegma humectet, nõ ſitit, cumq́ue fiat cõtinua crudi attractio, natura id cõcoquens, ſubſtituit in locum deperditi. Huius rei argumentum eſt, quòd aliquando ſumere aliquid coacta, id euomens, cum eo putridũ pituitoſumq́ue humorẽ eieciſſe dicitur. Durat verò vita, quoniam calidum remiſſum eſt, & ſufficiens nutrimento, ac quòd parum deperdat, pauco indiget alimento. Puto nihilominus, non diu fore ſuperſtitem, ſed citiſsimè è viuis abolendam, ſi perpetuo inediam ſeruat. Hanc noſtrã de alimento ſententiam confirmare videntur ea: quę Albertus lib. vii. de Animal. ſcribit. Accidit, inquit, animalibus inedia, quibus eſt humor pituitoſus, & craſſus, calorq́ue debilis, non cõcoquens, vt valeat decoquere craſſum illum incoctumq́ue humorem. Atq; hæc animalia, quæ id patiuntur, ſunt ſpiſſę pellis: proinde fumus ille eleuatus, aut illa humiditas, non poteſt per poros foras deſtillare: ſed reuocatur ad interiora, ſanguiniq;, qui ob

pituitæ naturam induit,commiſcetur. Id quod non mo dò piſcibus,auibus voracibus, reptilibus , quadrupedibuſque:ſed hominibus quoq;accidit, & imprimis mulieribus. Quod confirmat, cum ait , ſe vidiſſe Coloniæ mulierem,quæ interdum totos triginta,interdũ viginti dies,nihil cibi ſumeret.Et virum melancholicum,qui vt eius vtar verbis,cuſtoditus, & clauſus , ſeptem ſeptimanis ſine cibo viueret:ſed ſingulis,aut alternis diebus hauſtum tantummodò frigidæ puræ adhiberet;addens illud magna adhibita diligentia,occluſis,obſignatiſque foribus ita fuiſſe compertum:atque id ſępius trium,aut quatuor ſeptimanarũ ſpatio factitari ſolitum.Hinc colligit,animalia illa diutius latere , quibus multus eſt humor pituitoſus,& calor debilior,accidereque frequentius hyeme:Humor enim craſſus eo tempore potiſsimũ generatur. Sed nec illud omittendum , quod Petrus de Abano,in interpretatione vltimi problematis.x. ſectionis ſcribit,ſe à viris probatæ fidei accepiſſe , Puellam in Normandia ſua tempeſtate fuiſſe,annos natam triginta, quæ annos decem & octo nihil guſtaſſet cibi. Ad hoc,inquit,facit calor humido proportionatus , & vis ſyderũ. Quæ verò ſydera huic inediæ conducant , ſatis prolixe in Materno eſt cognoſcere:Nicolaus & Gẽtilis Herculanus de quibuſdã dicunt ægrotis ſine cibo vixiſſe. Nec eſt quòd aëre Puellam hanc viuere quis exiſtimet, propterea quòd nihil excernere dicatur : Nam cũ nutriatur ſemidigeſto alimento,minimeque groſſo, ſua ſubtilitate,& naturæ ad nutritionem neceſsitate, totum conuertitur in viuentis ſubſtantiam;niſi dicamus,quòd ob tantam ſubtilitatem in vaporem diſſoluatur.Quòd verò,in aperto,aërique peruio loco dormire narrent,in cauſa eſſe videtur exiguus calor : qui facilè à maiori diſſolueretur,& euaneſceret.Hinc qui Indiã incolunt , debiliores ſunt,quàm ii,qui Septentrionẽ:quoniã in aëre calidiori viuũt,& fit naturalis calidi diſſolutio. Argumento ſunt aucis Diomedis,quæ æſtate loca frigida incolunt , & in

antris latent:quoniã natura ſint frigida,& calore debili,qui facilè diſſolueretur.at hyeme in aperto viuunt aëre,ꝙ calor eo tempore reuocetur ad interna,Porrò ſpiritus clarificatur lumine,& vt loquimur,euentatur nouo aëre,non admodum quidem frigido,ſed temperato. Nec mihi quis obiiciat, credatque Chamæleótem aëre nutriri:nam cùm ſit animal cibi pauciſsimi, pauco opus habet alimento,formiciſq. & muſcis alitur:Quamobrẽ, egerit quoq; excrementa,vt ſæpenumero vidimus:Mutat autem colores(vt id quoq; obiter adiiciam) propterea ꝙ,vt Ariſt.docet,ob paucitatẽ ſanguinis , timidiſsimus ſit,ac quauis leui de re perturbetur. Quin nec Sala mãdra nutritur igne,q̃uis animal ſit adeò frigidũ,vt vel ſemel trãſiens,ignẽ extinguat.Eam ob rem rectè Ariſt. cum lib.v.de Hiſto.animal.vermeis rubros in niue vetu ſtiore naſci doceat,addit eos nõ ſola niue ali, cũ niui ali quid ſit cõmixtũ,quo illi nutriãtur. Præterea in Cypri fornacibus: vbi chalcites lapis crematur , pluribus diebus beſtiolas pẽnatas in igne oriri,nec tamẽ illo nutriri ſed partibus vltimò reſolutis,& calido animari: Quare diu illas viuere,nõ eſſe credendũ. Piſces denique, vt ex Ariſt.de Hiſto.anim.lib.viii.colligitur,pura ſynceraque nõ nutriũtur aqua.cũ alii alga,& muſco,aut enaſcẽte ali qua materia,alii mutua ſui generis præda, nõnulli limo & ſiquid in luto cõperiãt,alãtur:Verũ noctu potius paſcere,& interdiu in altũ ſecedere ſunt ſoliti,Democritũ & Olympiod. vel ſiquid Græcia mẽdax audet in hiſtoria.vt falſum reiiciamus : Siquidẽ quantũ Græcis teſtimoniis ſit adhibẽdũ fidei: Cicero tũ in orationibus tũ ad Q.fratrem,quin potius ſexcentis in locis, nos docet. Hæc ſunt Pont.ſapiẽtiſsime,quæ in præſentia citra verborũ lenociniũ, Ariſt.veſtigia ingrediẽti, quãtũ quidẽ a cõtinuis meis occupationibus, ſucceſsiuo tẽpore vacare licuit,mihi ſcribẽda putaui.quæ ita tandẽ probata ſatis & cõmẽdata intelligã ,vbi iudicio tuo, longè acerrimo, non diſplicuerint. FINIS.

W

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE